

PROPUNERE DE STRUCTURĂ A CADRULUI LEGISLATIV PENTRU SECTORUL FORESTIER

Termeni utilizați

În conținutul acestei secțiuni sunt utilizați următorii termeni:

Cadru legislativ	Ansamblul actelor cu caracter de reglementare a rolurilor, responsabilităților, relațiilor și activităților sectorului forestier, de la nivel de legi organice până la ordine de ministru, inclusiv ansamblul normelor care guvernează regimul silvic
Categorie de reglementare	Criteriu principal de structurare orizontală a cadrului legislativ bazat pe subiectul de interes în jurul căruia se concentrează reglementările. Sunt definite patru astfel de subiecte importante: proprietate forestieră, infrastructură organizațională, gestionare durabilă a pădurilor și bioeconomie.
Domeniu de reglementare	Criteriu secundar de structurare orizontală a cadrului legislativ bazat pe specificul fiecărei categorii de reglementare.
Nivel de reglementare	Criteriu unic de structurare verticală a cadrului legislativ bazat pe tipul de preocupare al reglementatorului: de a stabili (i) principii și definiții, (ii) reguli și sancțiuni, (iii) contextul și condiționalitățile și (iv) constrângeri, rezultate și proceduri.

Necesitate și oportunitate - de ce este necesară o reformă a cadrului de reglementare în silvicultură

Pe parcursul anului 2020, autoritatea centrală pentru silvicultură a derulat un amplu proces de consultare a factorilor interesați din sectorul forestier. Unul dintre subiectele supuse dezbaterii s-a referit la actualul cadru de reglementare și la gradul în care acesta servește nevoilor actuale ale sectorului. În unanimitate, toți actorii sectorului forestier au exprimat nevoia unei reforme structurale a reglementărilor existente, subliniind multiplele curențe actuale și impactul negativ pe care acestea îl au din punct de vedere social, ecologic, economic și silvotehnic.

Suprareglementare care generează o birocrație excesivă.

Din punct de vedere istoric este de remarcat faptul că înainte de 1990 silvicultura românească a avut o organizare de tip întreprindere de stat la nivel național. Ministerul juca, de fapt, un rol de

management exhaustiv al tuturor activităților derulate printr-un număr de inspectorate județene, formate din ocoale silvice, districte și brigăzi și, la nivelul cel mai de jos, cantoane silvice. La momentul schimbării regimului politic, o dată cu apariția Regiei Autonome a Pădurilor, o mare parte din logică internă de organizare a acestei întreprinderi a fost transferată către diverse acte normative, de la ordine de ministru la hotărâri de guvern și chiar legi. Multe dintre aceste reglementări ar trebui să se găsească la nivelul procedurilor interne ale actualilor administratori silvici, ele fiind apanajul actului managerial.

Din procesul de consultare menționat, dar și din analiza directă a legislației și actelor normative, pot fi identificate cu ușurință o serie de aspecte negative ale actualului cadru de reglementare. Într-o enumerare aleatoare, acesta este:

Dificil de înțeles Reglementările conțin adesea *termeni diferiți utilizați pentru a desemna același înțeles* sau *același termen folosit pentru a desemna înțelesuri diferite*.

De pildă termeni precum «management forestier durabil» și «gestiunea durabilă a pădurilor» sunt vag definiți în ciuda importanței lor structurale, iar semantica lor se suprapune, creând confuzie și posibilități de interpretare eronată. Dacă admitem că termenii «gestiune» și «pădure» sunt mai generici, iar termenii «management» și «forestier» sunt mai tehnici, este dificil de explicat de ce gestiunea pădurilor se referă la fondul forestier, iar managementul forestier se referă la orice teren cu pădure, adică exact invers decât ar fi de așteptat.

Deficitar ca
eficacitate

Cadrul de reglementare are o *orientare vădită către obligația de procedură* (norme juridice operative), dar omite în mod sistematic aspectele referitoare la obligația de rezultat. Ca regulă generală, legiuitorul sau normatorul nu sunt îndeajuns preocupați de finalitatea reglementării (efectele pozitive asupra pădurii, sectorului etc), trecând eficacitatea în plan secund.

Exemple numeroase în acest sens pot fi regăsite în normele tehnice care alcătuiesc actualul regim silvic.

Costisitor

Numeroase reglementări *generează costuri actorilor sectorului forestier fără a oferi beneficii în compensație*. Adesea, singurul beneficiar al reglementărilor este autoritatea centrală și instituțiile aflate în responsabilitatea sa, care obțin informații ce le facilitează actul de control. Deși informațiile obținute ar putea fi exploatate și în beneficiul altor actori ai sectorului, reglementările nu prevăd decât rareori instrumentele adecvate pentru acest tip de scopuri.

Exemple:

Un exemplu notoriu este sistemul SUMAL care colectează un volum impresionant de date despre circulația materialului lemnos printr-o birocrație semnificativă, fără a pune la dispoziția sectorului forestier și a societății civile statistici și analize utile și relevante.

Alt exemplu este cheltuiala impusă ocoalelor silvice pentru a dota personalul

silvic care are atribuții de pază cu armament de serviciu și, evident, toate accesoriile de securitate aferente (rastel arme etc).

Echivoc Există aspecte ale activității din sector reglementate în mai multe acte normative ce nu întotdeauna se completează sau sincronizează corespunzător. Aceasta duce la *asimetrii de implementare și frecvente erori sau abuzuri ale actului de control*, încurajând de asemenea corupția prin posibilitatea interpretării intransigente sau indulgente.

Mai mult, procentul redus de sancțiuni aplicate de organele de control ale statului pentru încălcări ale reglementărilor silvice și anulate de instanțele judecătorești indică probleme serioase de înțelegere și aplicare a reglementărilor.

Un exemplu din actualul Cod Silvic care reglementează prin referire la termeni neclari (care sunt materialele ecologice?):

Amenajările necesare pentru realizarea pădurilor-parc - Amenajările permise în pădurile-parc sunt:

a. alei realizate din materiale ecologice

Excesiv Numeroase reglementări se referă la aspecte ce țin de detaliile execuției unor activități tehnice. Acest aspect este deosebit de negativ deoarece *reglementările inutile le slăbesc pe cele necesare*, prin crearea unei percepții de intruziune în actul managerial și tehnic. Cadrul de reglementare se bazează mai mult pe norme juridice onerative detaliate, care determină un *volum exagerat al textelor de reglementare*, și mult mai puțin pe norme juridice prohibitive clare.

De asemenea, actul managerial este serios afectat prin lipsirea managerului sau a expertului tehnic de libertatea deciziei, ceea ce conduce la *scăderea responsabilității profesionale și a preocupării pentru îmbunătățire continuă*.

Exemple:

Prevederile Regulamentului de pază creează obligativitatea pazei individuale, executată de titularul de canton cu armă de serviciu, deși asigurarea pazei este (conform legislației generale referitoare la acest subiect) o responsabilitate a proprietarului și a administratorului. Paza pădurii ar trebui să fie o decizie managerială care este luată în contextul concret al fondului forestier gestionat de un administrator silvic.

Codul Silvic conține prevederi cu privire la atribuțiile guvernului pentru a stabili regulamentul de valorificare a masei lemnoase, deși acest aspect este strict de natură managerială și ar trebui normat de către administratorul fondului forestier.

Delimitat defectuos Normele cu caracter general și cele special nu sunt întotdeauna corect ordonate, ceea ce creează dificultăți în implementare și monitorizare având în vedere că unele se implementează înaintea celorlalte.

Incoerent Ca observație generală, domeniile de reglementare sunt amestecate, schema de reglementare a domeniilor este complicată, iar navigarea prin cadrul

normativ este dificilă. Uneori aspecte foarte detaliate se regăsesc în codul silvic, iar altele - echivalente ca nivel de reglementare - sunt la nivel de ordin de ministru. Un practician care dorește să aplice reglementările consumă un timp considerabil pentru a identifica toate textele normative aplicabile speței aflate în fața sa.

Exemple:

Stabilirea în Codul Silvic a dimensiunilor unui ocol silvic fără a se ține cont de specificitățile fondului forestier pe care îl gestionează:

Structurile teritoriale de specialitate ale autorității publice centrale care răspunde de silvicultură se înființează pentru suprafața minimă de fond forestier, după cum urmează:

- a. 60.000 ha în zona de câmpie;
- b. 120.000 ha în zona de deal;
- c. 180.000 ha în zona de munte.

Stabilirea în Codul Silvic a detaliilor de implementare pentru un principiu enunțat în același act normativ, deși ar fi fost nevoie de clarificare printr-o normă de aplicare (care lipsește):

Persoanele juridice și instituțiile publice care beneficiază, sub raport economic, ecologic sau social, de efectele funcției de protecție a pădurilor învecinate, altele decât cele aflate în proprietate, plătesc contravaloarea acestor funcții potrivit prevederilor reglementate prin lege specială.

Un alt exemplu este incoerența generată de definițiile și utilizările dezordonate ale termenului «pădure»:

Totalitatea pădurilor,....., cuprinse în amenajamente silvice la data de 1 ianuarie 1990, inclusiv cu modificările de suprafață, conform operațiunilor de intrări-ieșiri efectuate în condițiile legii, constituie, indiferent de forma de proprietate, fondul forestier național.

—
Potrivit alin. (1), fondul forestier național include:

- a) pădurile;

—
Sunt considerate păduri, în sensul prezentului cod, și sunt incluse în fondul forestier național terenurile cu o suprafață de cel puțin 0,25 ha, acoperite cu arbori; arborii trebuie să atingă o înălțime minimă de 5 m la maturitate în condiții normale de vegetație.

—
Termenul pădure include:

- d) terenurile acoperite cu pășuni împădurite cu consistența mai mare sau egală cu 0,4, calculată numai pentru suprafața ocupată efectiv de vegetația forestieră;

—
Pădurile, astfel cum sunt definite de prezentul cod, care, anterior intrării în vigoare a acestuia, au făcut parte din categoria vegetație forestieră de pe terenuri din afara fondului forestier național, devin fond forestier național și se integrează în unități de producție și/sau de protecție existente ori se constituie

În unități de producție și/sau de protecție noi, dacă sunt îndeplinite condițiile impuse de normele tehnice pentru amenajarea pădurilor și dobândesc destinație forestieră prin includerea în amenajamentul silvic.

Caracteristici generale

În construcția prezentei propuneri de structură a cadrului legislativ pentru sectorul forestier au fost luate în considerare o serie de caracteristici generale pe care aceasta trebuie să le îndeplinească. Acestea sunt:

1. **Pragmatism**

Structura cadrului legislativ are un număr restrâns de categorii și niveluri de reglementare pentru a facilita navigarea ușoară și identificarea rapidă a unei spețe

2. **Rigoare**

Structura cadrului legislativ respectă cu strictețe definițiile fiecărei categorii legislative și a fiecărui nivel de reglementare, pentru a păstra în timp coerența acestuia

3. **Responsabilitate**

Structura cadrului legislativ favorizează luarea deciziilor cât mai aproape de procesele reale ale domeniului pentru a responsabiliza decidenții și a crește calitatea rezultatelor

4. **Simplitate și coerență**

Prevederile cadrului legislativ sunt ușor de înțeles, coerente terminologic, actele normative specifice unui domeniu (subdomeniu) de reglementare sunt ușor de identificat și schema de reglementare este ușor de urmărit

5. **Eficiență**

Implementarea cadrului de reglementare este necostisitoare pentru entitățile și persoanele implicate în sector

Niveluri de reglementare

Situația actuală

Actuala structură a cadrului legislativ are o pronunțată eterogenitate în cele patru niveluri existente în prezent, după forma de reglementare: cod silvic, lege, hotărâre de guvern și ordin de ministru. Eterogenitatea se manifestă mai ales prin prezența unor detalii operaționale în acte normative de rang înalt (cum ar fi codul silvic), ceea ce limitează pe de o parte flexibilitatea actului de guvernare și anulează premisele unor optimizări rapide ale prevederilor care se dovedesc neviabile. Inerția specifică puterii legislative, cauzată de necesitatea găsirii unor compromisuri ideologice și politice, îngreunează luarea unor decizii care să servească nevoilor de dezvoltare și funcționare ale actorilor sectorului forestier.

De asemenea, structura eterogenă actuală (nerespectarea nivelurilor de reglementare) face cunoașterea și implementarea legilor foarte dificilă: greu de stabilit care sunt actele normative principale (pe domenii de reglementare), greu de înțeles schema de reglementare.

Organizare propusă

Sunt propuse patru niveluri de reglementare ale întregii structuri, care corespund cu patru tipuri de preocupări ale autorităților publice și anume:

- Definirea termenilor și stabilirea principiilor
- Stabilirea regulilor generale ale categoriei de reglementare
- Definirea rolurilor și responsabilităților
- Stabilirea regulilor operaționale

Această clasificare este orientativă, putând exista anumite excepții justificate temeinic prin argumente administrative sau politice, dar, pentru o bună funcționare a structurii propuse, este recomandabilă urmărirea cât mai exactă a acestei logici de stratificare legislativă.

Nivelul 1 conține definiții și principii care trebuie să se regăsească la nivelul Codului Silvic pentru a da claritate întregului cadru legislativ. În prezent există o serie întreagă de inconsistențe terminologice și suprapuneri de definiții care îngreunează înțelegerea reglementărilor și favorizează interpretările conjuncturale ale prevederilor legale. De aceea nivelul 1 trebuie să se concentreze pentru a răspunde mai degrabă la întrebarea «de ce» (de ce este necesară reglementarea în spiritul și litera prevederilor subsecvente).

Nivelul 2 corespunde legilor ordinare și este menit să stabilească un set de reguli generale care derivă din principiile enunțate la primul nivel, rămânând în sfera de responsabilitate a puterii legislative. Logica reglementărilor de la acest nivel trebuie să fi ghidată de nevoia de a răspunde la întrebarea «ce»: ce trebuie făcut pentru a implementa principiile enunțate.

Nivelul 3 echivalează cu actul de guvernare și corespunde nivelului puterii executive. Pe baza principiilor enunțate și a regulilor generale stabilite, executivul trebuie să găsească răspunsurile adecvate mai ales pentru întrebările «cine», «când» și «unde»: cine aplică (roluri și responsabilități), când sunt regulile aplicabile sau nu (condiționalitate), unde (zonare geografică, tip de proprietate etc).

Nivelul 4 echivalează cu actul de administrație publică și corespunde nivelului ministerial. Pe baza contextului creat de reglementările superioare, știind deci (de cele mai multe ori) «de ce», «ce», «cine», «când» și «unde», autoritatea centrală trebuie să răspundă cu precădere la întrebarea «cum»: constrângeri procedurale, obligații de rezultat, ghiduri și normative tehnice sau economice, instrucțiuni privind aplicarea unor acte normative de nivel superior. Tot aici sunt incluse și acele acte normative de nivel ministerial care au caracter individual.

Categoriile de reglementare

Structura propusă conține un număr de patru categorii de reglementare legislativă, orientate pe subiectele majore ale sectorului forestier:

- Proprietatea forestieră
- Infrastructura sectorului (sau Administrație)
- Gestionarea durabilă a pădurilor
- Bioeconomie (valorificare sustenabilă și integrată a produselor și serviciilor)

Identificarea celor 4 categorii pleacă și de la necesitatea separării cât mai clare a funcțiilor de reglementare de cea de gestionare și de cea de control a statului.

Proprietatea forestieră este prima categorie pentru a marca explicit importanța sa din perspectiva unei reglementări coerente și eficiente. Deși aparent proprietății forestiere i s-a acordat o atenție deosebită în ultimii 30 de ani prin numeroasele reglementări de retrocedare a pădurilor către foștii proprietari, în realitate cadrul legislativ actual ia foarte puțin în calcul specificitățile proprietății private (suprafață mică, fărâmițare ridicată etc) ceea ce creează numeroase inconveniente sau chiar piedici pentru implementarea regimului silvic.

Infrastructura sau administrația silvică este o categorie care grupează toate reglementările referitoare la elementele structurale care formează osatura pentru planificarea, execuția, monitorizarea și controlul activităților sectorului forestier.

Gestionarea durabilă a pădurilor este a treia categorie, iar definirea sa exactă necesită un efort de clarificare. În utilizarea curentă din actualul cadru legislativ, termenul este echivoc neclar care sunt diferențele dintre management forestier și gestionare durabilă, lipsind mai ales elementele care specifică ce este și în ce mod este abordată durabilitatea.

În fine, dar nu în ultimul rând, bioeconomia este categoria care reunește toate reglementările care stabilesc aspectele economice și financiare ale sectorului. Denumirea sa intenționează să

semnaleze nevoia acută de redefinire a produselor și serviciilor pe care pădurea le oferă, multe dintre ele complet ignorate în prezent.

Structura cadrului legislativ propus

Proprietatea forestieră

Din punct de vedere principial proprietatea forestieră nu este diferită de orice altă formă de proprietate definită în cadrul legislativ general al României, beneficiind și totodată supunându-se tuturor prevederilor din Constituție și Codul civil. Din aceste motive toate prevederile care sunt redundante cu cele provenind din legislația generală privind proprietatea trebuie înlăturate, fiind susceptibile de a cauza interpretări eronate.

Totuși există și o seamă de particularități ale reglementărilor referitoare la proprietatea forestieră și acestea își au originea în interesul major al societății față de pădure. Serviciile ecosistemice oferite de pădure au o importanță ecologică și socială care determină societatea să introducă restrângeri sau chiar interdicții asupra manifestării celor trei drepturi fundamentale ce derivă din calitatea de proprietar: dreptul de posesie, dreptul de dispoziție și dreptul de folosință.

Nivelul 1 al acestei categorii de reglementare este reprezentat de o secțiune dedicată a Codului Silvic în care trebuie incluse:

- Definirea proprietății forestiere și a tipurilor de proprietate recunoscute
- Enunțarea dreptului de preemțiune al statului la cumpărarea proprietăților forestiere
- Stabilirea obligativității furnizării serviciilor ecosistemice minimale (validarea unei limitări a dreptului de folosință)
- Stabilirea principiului compensării pentru furnizarea de servicii ecosistemice adiționale în funcție de interesele societății și statului

Nivelul 2 al categoriei de reglementare este reprezentat de legile proprietății forestiere, într-un număr cât mai mic pe cât posibil. Aceste legi trebuie să cuprindă:

- Definirea regulilor și limitărilor aplicate drepturilor de folosință, dispoziție și posesie
- Stabilirea obligativității evidenței proprietății forestiere și a instrumentului de evidență
- Definirea regulilor generale privind accesul public în proprietățile forestiere
- Definirea și funcționarea formelor asociative de proprietate

O remarcă suplimentară pentru acest nivel de reglementare: în prezent există un număr de acte legislative care se referă la procesul de retrocedare al pădurilor către foștii proprietari. Acestea fac parte și ele din categoria legilor proprietății, cu mențiunea că importanța lor scade permanent, pe măsură ce procesul se apropie de final.

Nivelul 3 de reglementare se divide în două domenii de reglementare: (i) evidența proprietăților forestiere și (ii) limitări și compensații aplicate proprietăților forestiere. La acest nivel trebuie reglementate:

- Domeniul Evidența proprietăților forestiere
  - Stabilirea responsabilităților pentru evidența proprietăților forestiere
  - Definirea structurii informației pentru evidența proprietăților forestiere
  - Finanțare suplimentară pentru achiziție de proprietăți forestiere de către stat

- Domeniul Limitări și compensări
  - Stabilirea limitelor pentru serviciile ecosistemice de bază, obligatorii pentru toate proprietățile forestiere
  - Definirea catalogului de servicii ecosistemice suplimentare pe care statul le compensează și pe care proprietarii și le asumă în mod voluntar
  - Stabilirea compensațiilor acordate pentru serviciile ecosistemice suplimentare

Nivelul 4 de reglementare este de asemenea separat pe cele două domenii menționate anterior. La acest nivel trebuie stabilite și clarificate prin reglementări:

- Domeniul Evidența proprietăților forestiere
  - Organizare și funcționare registru de evidență a proprietăților forestiere
  - Procedura de monitorizare și manifestare a preempțiunii
- Domeniul Limitări și compensații
  - Procedura de evaluare a serviciilor ecosistemice de bază
  - Proceduri de evaluare a serviciilor ecosistemice suplimentare
  - Procedura de acordare a compensațiilor pentru serviciile ecosistemice suplimentare

Infrastructura sectorului

Infrastructura sectorului forestier este formată dintr-un ansamblu de unități structurale, elemente de strategie și activități prin care statul își manifestă rolul de autoritate centrală.

Nivelul 1 de reglementare este reprezentat de o secțiune specifică în Codul Silvic în care se regăsesc:

- Enunțarea principiilor de organizare a infrastructurii sectorului forestier
- Enunțarea activităților pe care statul și le asumă în calitate de autoritate centrală
- Enunțarea obligativității elaborării și implementării unei strategii forestiere
- Enunțarea principiilor de intrare și ieșire din fondul forestier

Nivelul 2 de reglementare este constituit din legile infrastructurii forestiere și cuprinde toate actele legislative (de preferință într-un număr cât mai redus) care se referă la:

- Înființarea și organizarea cadrului instituțional necesar pentru derularea activităților asumate, precum și competențele profesionale ale resurselor umane aferente
- Obligativitatea și structura generală a sistemului informațional al sectorului, cu precizarea regulilor de acces la informație (fiecare contributor trebuie să fie și beneficiar)
- Strategia forestieră națională, incluzând direcțiile strategice, măsurile vizate și indicatorii care vor reflecta implementarea sa
- Regulile generale care guvernează activitățile asumate de stat în calitate de autoritate centrală: finanțare, accesibilizare, pază și integritate, monitorizare și control, cercetare, educație și comunicare, certificare a managementului forestier.

Nivelul 3 de reglementare este structurat pe mai multe domenii de reglementare și cuprinde:

- Domeniul Cadru instituțional și resurse umane

- Înființarea și organizarea administratorului fondului forestier de stat
- Regulile generale de înființare și organizare a ocoalelor silvice de regim
- Înființarea, organizarea și responsabilitățile instituțiilor de monitorizare și control
- Relațiile cadrului instituțional al sectorului cu alte instituții ale statului (mediu, interne, justiție, agricultură etc)
- Domeniul Sistem informațional al sectorului
  - Obligativitatea organizării și întreținerii permanente a unui sistem informațional coerent, integrat și performant, definirea contributorilor și a beneficiarilor acestui sistem
  - Înființarea și organizarea Registrului de evidență a proprietăților forestiere
  - Înființarea și organizarea Sistemului de urmărire a masei lemnoase
  - Stabilirea structurii de informații cu caracter public și a instrumentelor aferente prezentării lor
- Domeniul Strategie forestieră națională
  - Planul anual de aplicare a Strategiei forestiere naționale
- Domeniul Finanțare
  - Definirea surselor de finanțare și a instrumentelor financiare utilizate pentru susținerea activităților derulate prin infrastructura sectorului
  - Definirea surselor de finanțare și a instrumentelor financiare oferite pentru susținerea implementării Strategiei forestiere naționale
- Domeniul Accesibilitate fond forestier
  - Stabilirea priorităților de dezvoltare și întreținere a rețelei de acces în fondul forestier, în conformitate cu Strategia forestieră națională
- Domeniul Pază și integritate fond forestier
  - Stabilirea regulilor generale referitoare la paza pădurilor și integritatea fondului forestier
  - Definirea responsabilității instituționale a administratorilor silvici pentru activitatea de pază și asigurare a integrității fondului forestier
- Domeniul Monitorizare și control activități
  - Stabilirea regulilor generale de monitorizare și control
  - Stabilirea activităților care fac obiectul monitorizării și controlului
- Domeniul Certificare management forestier
  - Definirea relației dintre stat și mecanismele de certificare a managementului forestier
- Domeniul Cercetare, educație și comunicare
  - Stabilirea relațiilor cu instituțiile de cercetare și educație din domeniul forestier
  - Stabilirea instrumentelor și canalelor de comunicare publică, inclusiv relațiile cu publicul pe subiecte specifice sectorului

Nivelul 4 are o structură identică a domeniilor de reglementare și corespunde preocupărilor de implementare a principiilor, regulilor și responsabilităților definite în nivelurile superioare. Aceste se compune din:

- Domeniul Cadru instituțional și resurse umane
  - Proceduri de înființare, suspendare și desființare a unui ocol silvic de regim

- Statutul personalului silvic - simplificat la nivel de prevederi generale, fără a se intra în aspectele de natură managerială (gestiunea carierei și a performanței individuale, abateri disciplinare și sancțiuni)
- Domeniul Sistem informațional al sectorului
  - Proceduri de colectare a informațiilor în sistemul informațional
  - Proceduri de acces a beneficiarilor la informațiile din sistemul informațional
  - Organizarea accesului la informațiile cu caracter public
- Domeniul Strategie forestieră națională
  - Proceduri de monitorizare și raportare a îndeplinirii planului anual de aplicare a Strategiei forestiere naționale
- Domeniul Finanțare
  - Proceduri de accesare a surselor de finanțare și a instrumentelor financiare utilizate pentru susținerea implementării planurilor și programelor specifice sectorului și aflate în responsabilitatea autorității centrale responsabile de silvicultură (inclusiv a Strategiei forestiere naționale)
- Domeniul Accesibilitate fond forestier
  - Instrucțiuni privind implementarea actelor normative de la nivelele superioare
- Domeniul Pază și integritate fond forestier
  - Norme/instrucțiuni privitoare la modalitatea aplicării procedurilor privind intrarea sau ieșirea de suprafețe în și din fondul forestier
  - Instrucțiuni privind implementarea actelor normative de la nivelul 4
- Domeniul Monitorizare și control activități
  - Proceduri de monitorizare și control
  - Stabilirea mecanismelor de verificare a calității și corectitudinii controlului
- Domeniul Certificare management forestier
  -
- Domeniul Cercetare, educație și comunicare
  - Plan anual de cercetare-dezvoltare
  - Plan anual de comunicare publică
  - Organizarea relațiilor cu publicul pe subiecte specifice sectorului

Gestionarea durabilă a pădurilor

Această categorie de reglementare reunește toate actele normative care se referă la aplicarea regimului silvic, la toate aspectele ce privesc ariile protejate forestiere și biodiversitatea, precum și la conexiunile dintre ecosistemele forestiere și măsurile de adaptare la schimbările climatice. Toate aceste perspective se suprapun în multiple privințe, de aceea cadrul legislativ al sectorului forestier trebuie să le abordeze integrat și unitar.

O remarcă specială referitoare la fauna cinegetică: cadrul legislativ propus nu include acte normative referitoare la managementul cinegetic, considerând că acest aspect este de competența legislației referitoare la mediu unde trebuie integrate multiplele corelații și interacțiuni dintre diversele ecosisteme existente în România (terestre, acvatice, marine). Fauna cinegetică nu este dependentă doar de ecosistemele forestiere, iar asocierea ei cu silvicultura este doar o consecință a unui mod de organizare care are o anumită inerție în memoria

organizațională din România (timp de câteva decenii vânatul și vânătoarea au fost încredințate în gestiunea silvicultorilor).

Nivelul 1 de reglementare al acestei categorii este reprezentat de cea de-a treia secțiune din Codul Silvic în care trebuie incluse:

- Definirea pădurii și a fondului forestier
- Articularea clară a noțiunilor de management forestier, administrație silvică și gestiune durabilă a pădurilor
- Enunțarea principiilor fundamentale ale amenajării pădurilor, inclusiv integrarea acestora cu principiile de protecție a mediului
- Enunțarea principiilor fundamentale ale silvotehnicii și a principiilor de aplicare a reconstrucției ecologice
- Stabilirea punctelor de aliniere cu politica europeană în privința schimbărilor climatice, biodiversității și protecției mediului
- Stabilirea punctelor de aliniere cu actele normative la nivel național privind managementul cinegetic

O remarcă specială trebuie făcută în privința gestiunii pădurilor, care se bazează pe aplicarea regimului silvic: terenurile din afara fondului forestier trebuie abordate explicit printr-o clarificare fără echivoc a regulilor de administrare cărora li se supun. Astfel se poate încuraja menținerea vegetației forestiere pe terenuri private din afara fondului forestier, fără ca proprietarul să aibă teama de a fi obligat să-i schimbe categoria de folosință.

Nivelul 2 de reglementare al categoriei este constituit din legile gestionării durabile a pădurilor. Se menține aceeași recomandare de limitare a numărului acestora. Aceste legi trebuie să acopere următoarele aspecte:

- Definirea și reglementarea regimului silvic
- Definirea regulilor de stabilire a obiectivelor economice, sociale și ecologice pentru managementul ecosistemelor forestiere și a ponderii dintre aceste obiective
- Definirea regulilor pentru identificarea și gestionarea ariilor protejate forestiere, a parcurilor naturale și naționale, a pădurilor virgine și cvasi-virgine, inclusiv obligativitatea unei evidențe complete și corecte a acestora într-un catalog unic

Nivelul 3 de reglementare este constituit din acte normative care stabilesc în mod concret obiectivele economice, sociale și ecologice pentru perioade de timp care derivă din aplicarea strategiei forestiere. La acest nivel se regăsesc, printre altele:

- Prevederi referitoare la înființarea unor noi zone forestiere de protecție
- Prevederi referitoare la modalitățile de exploatare a masei lemnoase de pe fondul forestier de stat

Nivelul 4 de reglementare este structurat pe o serie de domenii de reglementare care reunesc norme și ghiduri tehnice cu privire la:

- Amenajarea pădurilor
- Regenerarea pădurilor

- Îngrijirea arboretelor
- Protecția pădurilor
- Exploatarea pădurilor
- Infrastructură silvică
- Dezastre și incendii de pădure
  - Definierea situației de dezastru și stabilirea derogărilor de la normele și ghidurile tehnice uzuale
  - Norme de prevenire și stingere a incendiilor forestiere, inclusiv responsabilitățile instituțiilor statului în astfel de situații
- Adaptare la schimbările climatice
- Conservarea biodiversității ecosistemelor forestiere
- Reconstrucție ecologică

Bioeconomie

Termenul de bioeconomie desemnează o sumă de aspecte și perspective care sunt mult mai largi decât practica actuală din România. Sunt cunoscute progresele făcute în acest domeniu de unele țări (mai ales din zona Europei de nord), care au investit resurse semnificative pentru a studia și dezvolta potențiale tehnologii de utilizare a biomasei lemnoase în diverse industrii ca înlocuitor al plasticului sau metalului. România este deocamdată departe de acest tip de preocupări, termenul de bioeconomie referindu-se aproape exclusiv la utilizarea lemnului ca materie primă pentru semifabricate și produse finite tradiționale (cherestea, elemente de construcție, mobilier etc).

Nivelul 1 al acestei categorii de reglementare este reprezentat de secțiunea a patra a Codului Silvic în care sunt precizate:

- Principiile exploatării și valorificării masei lemnoase în fondul forestier (corelarea cu posibilitatea)
- Principiile exploatării și valorificării masei lemnoase din afara fondului forestier
- Principiile valorificării altor resurse specifice ecosistemelor forestiere
- Alinierea obiectivelor de biodiversitate cu cele legate de promovarea bioeconomiei
- Stabilirea punctelor de aliniere cu politica europeană referitoare la bioeconomie

Nivelul 2 este constituit din legile referitoare la bioeconomie și abordează aspecte referitoare la implementarea principiilor enunțate în Codul Silvic:

- Stabilirea modului de calcul a posibilității anuale a pădurilor
- Modalitatea de calcul a recoltei anuale de masă lemnoasă
- Stabilirea regulilor și dreptului de recoltare și valorificare a altor produse specifice ecosistemelor forestiere (ciuperci, fructe de pădure etc)

Nivelul 3 de reglementare este compus din acte normative care tratează cu precădere rolurile și responsabilitățile referitoare la:

- Punerea în piață a masei lemnoase
- Circulația masei lemnoase

- Valorificarea masei lemnoase
- Standardizarea produselor forestiere
- Recoltarea și valorificarea produselor forestiere nelemnoase
- Instrumente economice de încurajare a dezvoltării durabile
- Monitorizarea pieței de produse forestiere

Nivelul 4 de reglementare este structurat similar cu nivelul 3 și tratează aspecte referitoare la procedurile specifice care se aplică pentru domeniile de reglementare menționate.

